

ANDRA SÖNDAGEN EFTER PÅSKDAGEN

MISERICORDIA DOMINI

PREKEN. Tekst: Joh.10,1-10, Asbjørn F. Hjorthaug

For Jesu tilhørere var hyrdemotivet godt kjent. Små lam måtte bæres i vanskelig terreng. Sauene måtte ledes til drikkevann og til grønne beitemarker. Gikk noen seg bort, kom hyrden og lette dem opp. Om natten ble de holdt innen en innhegning til vern mot rovdyr og røvere som ville ta saueflokken. For å komme inn til flokken måtte en inn gjennom døren som ble overvåket av en dørvokter. Når Jesus bruker disse bildene henter han opp hva Det Gamle Testamentet forteller om forholdet mellom Gud og Israels folk. «*Lytt, du Israels hyrde, du som fører Josef lik en flokk med sauer.*» Sal 80,2 «*Kjenn at Herren er Gud! Han har skapt oss, vi er hans, vi er hans folk og den flokken han gjeter.*» Sal 100,3 Dagens introitussalme er den kjente Salme 23: «*Herren er min hyrde, jeg mangler ikke noe.*» Dagens GT tekst er Esekiel 34: «*Så sier Herren Gud: Se, jeg vil selv lete etter sauene mine og ta meg av dem. 12 Som en gjeter tar seg av sauene sine og er med dem den dagen de blir spredt, slik vil jeg ta meg av sauene mine og berge dem fra alle stedene de kom til da de ble spredt...*» Når Jesus slår fast i dagens evangelietekst at «*Jeg er den gode gjeteren. Den gode gjeteren gir livet sitt for sauene.*», så vet folket eksakt hva han henviser til, Israel som saueflokken og Gud som er deres hyrde. Når Jesus i tillegg bruker ordene «*JEG ER den gode hyrde*», så er det Guds navn han bruker. Ordene «*JEG ER*» er det Gud brukte da Moses ville lære å kjenne hans navn: «*Jeg er den jeg er.*» Og han sa: «*Slik skal du svare israelittene: Jeg er har sendt meg til dere.*» 2 Mos 3,14

Vi finner også dette i Det Nye Testamentet. «*Dere var lik sauer som hadde gått seg vill, men nå har dere vendt om til ham som er hyrde og tilsynsmann for deres sjeler.*» 1 Pet 2,25 De som har omvendt seg til den gode hyrden og bekjenner sin tro på Ham, Jesus Kristus, hører til den flokken som kalle kirken, Guds Rike. Jesus viser oss hva som ligger i dette å være en god hyrde: «*Den gode hyrde gir sitt liv til for sauene.*» Jesus vil være hyrden vår. Han ønsker å ta seg av oss, stelle med oss, passe på oss og sørge for oss natt og dag. Han har ofret alt for oss og gjort det mulig for oss å kalle oss for Guds barn. En slik hyrde er også Jesus i dag. Etter Jesu oppstandelse har vi møtt Jesus flere ganger der han med omsorg og støtte har veiledet, styrket og trøstet sine disipler. Han har i sannhet vært den gode hyrden. Tenk bare på hvordan Emmausvandrerne ble tatt vare på, eller Thomas, Peter og alle de andre. Den samme holdning har Jesus overfor oss i dag: «*For hvor to eller tre er samlet i mitt navn, der er jeg midt i blant dem.*» Matt 18,20 «*Meg er gitt all makt i himmel og på jord. Gå derfor ut....._Og se, jeg er med dere alle dager inntil verdens ende*» Matt 28,20. «*Jeg skal ikke la dere bli igjen som foreldreløse barn, jeg kommer til dere. Jeg vil be Faderen, og han skal gi dere en annen Talsmann, som skal bli hos dere for alltid: sannhetens Ånd*» Joh 14. Jesus er for oss den gode hyrden når det gjelder våre daglige behov.

Han vokter over oss dag og natt. Dette er et herlig evangelium for meg og deg. Jesus Kristus har ofret alt for oss. Han gikk i døden for oss og stod opp den tredje dagen. Han vil også være med å ta ansvar for oss på vandringen her nede. «*Jeg er den gode hyrde. Den gode hyrde gir sitt liv til for sauene. Jeg er den gode hyrde. Jeg kjenner mine, og mine kjenner meg, likesom Faderen kjenner meg og jeg kjenner Faderen. Jeg gir mitt liv for sauene.*» Bare tenk på gudstjenesten vi har i dag. Hvor mange ganger har du ikke alt hørt og sett at Jesus er vår gode hyrde? Alle de gangene du får høre evangeliet og at dine synder er tilgitt, så er det hyrderøsten du hører. I gudstjenesten får jeg både mat, drikke og hvile: «*Bare godbet og miskunn skal følge meg alle mine dager, og jeg får bo i Herrens Hus gjennom lange tider.*» Salme 23 Vi er alt annet enn snille, søte og uskyldige lam. Vi går våre egne veier, glemmer Guds ord og vilje, har onde tanker og syndig begjær. Men Jesus kjenner oss. Han vet alt om oss han har kalt. Jesus kom for å frelse syndere. Jesus vet også at djevelen går rundt og gjør alt for å få tilbake sitt bytte. Det er via loven at vi drives inn til Jesus som er vår hyrde. Loven avkler oss og viser oss vårt hjertes innerste tanker, vårt begjær, vår motstand, vår mangel på kjærlighet osv. Evangeliet viser oss alt det Jesus gjorde for oss. Han levde et hellig og rent liv i vårt sted. Han døde vår død på korset. Som vår seierherre stod han opp av graven. Herren er blitt vår rettferdighet. Han er vår gode hyrde. Og hyrden er utrolig tålmodig med oss. Han leter oss opp igjen og igjen og møter oss på nytt og på nytt med fredens evangelium og avløsningen. Så får vi også denne gudstjenesten møte vår gode hyrde gjennom ord og sakrament. På denne måten passer han på oss og fører oss trygt til himmelens hjem. I denne saueflokk, Guds menighet på jord, har Gud innsatt sine tjenere til å være hyrder, pastorer, for sine barn. Jesus har selv innstiftet dette hyreembetet. Han sa til Peter: «*Vær gjeter for sauene mine!*» Joh 21,16. Paulus skriver: «*Og det var han som ga noen til å være apostler, noen til profeter, noen til evangelister og noen til hyrder og lærere, 12 for å utruste de hellige til*

tjeneste så Kristi kropp bygges opp,» Ef 4,11-12. Peter: «Vær hyrder for den Guds flokk som dere har hos dere! Ha tilsyn med den, ikke av tvang, men av fri vilje,» 1 Pet 5,2-3

Jesus advarer oss med at det finnes sanne og falske hyrder. Det er noen som vil samle flokken, og andre som vil spre den og gjøre den utsatt for vær og vind, ville dyr og onde mennesker. Bekjennesskriftene definerer klart hva en kirke er: "Kirken er forsamlingen av de hellige, der evangeliet blir lært rent og sakramentene forvaltet rett." CA art VII. Art V handler om hyrden og embetet: "Fordi vi skal komme til denne tro er det innstiftet en tjeneste med å lære evangeliet og meddele sakramentene." For det er gjennom ordet og sakramentene at Den hellige Ånd skaper troen på Gud i den enkeltes hjerte. Jesus taler til fariseerne. De mente selv at de var Israels rette åndelige ledere. Men i stedet for å være rette veiledere og sanne lærere, førte de folket på avveier. Istedenfor å bygge Guds rike rev de det ned. De lærte frelse gjennom gjerninger. De lærte at rettferdigheten var noe du skulle finne i deg selv. Dermed avviste de Kristus. Her i teksten er disse karakterisert som røvere og tyver som går over gjerdet og ikke gjennom døren. De ser ikke at døren er Jesus Kristus, og dermed er de fremmede for han. De vil snike seg inn andre steder forbi dørvokteren.

Hva er det å gå inn gjennom døren? Jesus forklarer det ved å si: «JEG ER døren».

Når den sanne og rette hyrden, pastoren går igjennom døren viser han at han er sendt og kalt av Gud selv. Han forkynner evangeliet om Jesus Kristus, han som vant oss en evig rettferdighet for Gud. Paulus sier om seg selv: «Paulus, apostel, ikke utsendt av mennesker eller ved noe menneske, men av Jesus Kristus og av Gud, vår Far, som reiste ham opp fra de døde» Gal 1,1 Han var kalt av Jesus Kristus til å være apostel og hyrde, ett rett og guddommelig kall. Våre prester og hyrder kalles også av Gud og innsettes av Gud, men via menigheten. Det er å gå gjennom døren til menigheten eller saueflokk. Oppdraget Paulus fikk i sitt kall som apostel var: «vi forkynner en korsfestet Kristus.» 1 Kor 1,23 Paulus gjentar: «For jeg hadde bestemt at jeg ikke ville vite av noe annet hos dere enn Jesus Kristus og ham korsfestet.» 1 Kor 2,2 Paulus bruker mye energi og krefter på å bekjempe de som kommer med et annet evangelium og som ikke går gjennom døren, Jesus Kristus. «Dere som vil bli rettferdige ved loven, er skilt fra Kristus; dere er falt ut av nåden.» Gal 5,4. Dette er falske hyrder, fremmede og forkynner fremmede og falske lærer». Jesus sier at sauene kjenner igjen hyrden på røsten. Det må være en hyrde som er kalt av Gud til å være hyrde og som forkynner lov og evangelium slik Skriften forutsetter. Det er dette du må lytte etter kjære venn om du skulle få tanker om å søke andre plasser å gå. Vi skal ut og inn gjennom døren, vi kommer ikke utenom evangeliet, ordet og sakramentene som lærer oss om troen på Jesus Kristus, han som er Veien, Sannheten og Livet. Er det andre ting som blir viktigere som vi for eksempel finner i karismatikken, herlighetsteologien, liberal teologi med en bibelkritisk og fornuftbasert holdning til Ordet, da er det tyver og røvere som vil gå utenom og inn til saueflokk. Hver for seg viktige ting, men det er bare ett spørsmål som skal besvares: Har du gått gjennom døren, Jesus Kristus. Tror du på Kristus, er det framfor alt om han og evangeliet du forkynner. Det var Jesu oppdrag: «Gå ut i hele verden og forkynn evangeliet i det dere døper og lærer dem å holde alt jeg har befalt dere.» Det er enkle og klare regler som gjelder for å skille sant fra falskt. Hvorfor kaller du deg en kristen? Du er døpt i Faderens, Sønnens og Den Hellige Ånds navn. Du er satt inn i det nye livet, syndsforlatelsens rike og du lever og opprettholder troen ved Ordet og sakramentene. Her handler det ikke om en eneste ting jeg gjør, bare om hva Gud har gjort.

Kristus er døren inn til Kristi kirke. Nikodemus fikk samme beskjed: «Sannelig, sannelig, jeg sier deg: Den som ikke blir født av vann og Ånd, kan ikke komme inn i Guds rike.» Joh 3,5

Ingen gjerninger kreves av oss. Det er Ånden som gjennom dåpen fører oss inn i Guds rike, gjennom døren Jesus Kristus». Hvordan kom de 3000 inn i saueflokk som hørte på Peter pinsedagen? De skulle omvende seg ved å la seg døpe og motta syndenes forlatelse som Gud gav dem. Omvendelsen er døren inn til saueflokk, troen på Jesus. Omvendelsen er ikke en prestasjon, en anstrengelse, en viljebeslutning – nei den er en gave gitt oss av Den hellige Ånd. «Ham har Gud opphøyd og satt ved sin høyre hånd som fyrste og frelser, slik at han kan gi Israel omvendelse og tilgivelse for syndene.» Apg 5,31. Omvendelsen er en gave.

Jesus sier: «Men den som kommer inn gjennom døren, er hyrde for sauene. Vaktmannen åpner for ham, og sauene hører stemmen hans. Han kaller sine egne sauer ved navn og fører dem ut. Og når han har fått ut alle sine, går han foran dem, og sauene følger ham, for de kjenner hans stemme." Han kaller oss «sine egne sauer» og kjenner oss ved navn. Vi er Guds eiendom og hans barn. Israel var et gjenstridig og utakknemmelig folk. Nesten som bortskjemte barn. De vendte Gud stadig vekk ryggen selv om Gud stadig hjalp dem med det ene etter det andre. Problemet er at vi er ikke et hår bedre. Vi oppfører oss på akkurat samme måte. Det finnes ingen ting i oss som beviser at vi er Gud barn. Men likevel kaller Gud oss for sine barn. Han har valgt oss og sloss for å holde fast på oss. Han slipper oss ikke: «I Kristus har han utvalgt oss for verden ble skapt, så vi skulle stå hellige og feilfrie for hans ansikt.» Efes 1,4 Læren om utvelgelsen er en del av frelsen budskap. Den viser med all tydelighet at frelsen er Guds sak. Han har kalt oss, og han har utvalgt oss. Alt er av bare nåde uten vår fortjeneste.

Å lytte til hyrdens røst er å lytte til Guds Ord. Gjennom ordet kommer himmelen til oss. Gjennom evangeliet som leses og utlegges, så møter Gud oss med sin nåde. Vår tro skal gripe fast i dette ordet, ta det, tro det. Det er vårt. Her åpenbarer han seg som påskelammet og den oppstandne frelser. Vi må ikke vente til vi kommer til himmelen for å høre hyrderøsten og være gjenstand for hans omsorg. Han er her midt i blant oss i sitt ord og

sakrament. Han gjør oss hellige og rettferdige her nede i tiden, og den verden vi lever. Om litt skal vi også få motta han selv med vår munn og vår kropp. Her får vi hyrden og hyrderøsten i synlig form. Han gir seg selv til oss. *”Lovet være Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, han som i Kristus har velsignet oss med all Åndens velsignelse i himmelen.”* Efes. 1,3 Her i gudstjenesten er vi gjenstand for denne overstrømmende velsignelse og kjærlighet. Høymessen er en salighetens stund. Her er himmelen på jorden. Gud møter oss og kaller oss ved navn. Han som kjenner sine sauer og som igjen hører hans røst gjennom evangeliet.

*«Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Jeg er døren inn til sauene.....**Jeg er kommet for at dere skal ha liv og overflod.**»*

Jesus ønsker oss alt godt og et liv i overflod. Det får du ved å holde deg nær til han. Å holde seg nær til han er å bruke ordet og sakramentene ofte. Da er du ved hvilens vann og på grønne enger. Amen.